

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

Escola Alfred Potrony
Térmens

Darrera actualització: 14 de gener de 2020

0. Introducció

0.1. Presentació del document

1. Context sociolingüístic

1.1. Alumnat

1.2. Entorn

2. La llengua catalana, llengua vehicular

2.1. El català vehicle de comunicació i convivència.

2.2. Llengua de relació amb les famílies.

2.3. Educació no formal i extraescolars.

2.4. Documents de centre

3. Alumnat nouvingut

3.1. Pla d'acollida de l'alumnat nouvingut.

3.2. Alumnat que desconeix les dues llengües.

3.3. Mediació lingüística.

4. Atenció a la diversitat.

5. L'aprenentatge/ensenyament de la llengua catalana

5.1. Desplegament del currículum

5.2. Metodologia: llengua oral i escrita.

5.3 Materials didàctics per a l'aprenentatge.

5.4. Avaluació del coneixement de la llengua

6. L'aprenentatge/ensenyament de la llengua castellana

6.1. Desplegament del currículum

6.2. Metodologia: llengua oral i escrita.

6.3. Materials didàctics per a l'aprenentatge.

6.4 Avaluació del coneixement de la llengua

7. L'aprenentatge/ensenyament de la llengua anglesa

7.1. Desplegament del currículum

7.2. Metodologia: llengua oral i escrita.

7.3. Materials didàctics per a l'aprenentatge.

7.4. Avaluació del coneixement de la llengua

8. Continuitat i coherència entre cicles i nivells.

9. Tractament integrat de les llengües i plurilingüisme.

9.1 Plurilingüisme al centre educatiu.

9.2. Aprenentatge integrat de continguts.

9.3. Projectes i programes plurilingües; activitats d'incentivació de l'ús de les llengües.

10. Pla de formació de centre en temes de llengües.

0. Introducció

Els membres de la comunitat educativa de l'escola Alfred Potrony de Tèrmens, entenem el PLC com un procés de reflexió envers el tractament de les diverses llengües que, a nivells diferents, es realitza en el nostre centre educatiu.

Aquest Projecte Lingüístic forma part del Projecte Educatiu de l'escola i en el moment de la seva redacció s'ha tingut present tant el marc legal com la diagnosi de la realitat d'aquesta.

Els principis expressats en el PLC s'han de desenvolupar en la resta de documents de gestió del centre i es concreten en el Pla Anual.

Entenem el projecte lingüístic com a instrument de treball bàsic de l'aprenentatge de les diverses llengües que s'hi ensenyen i com a vehicle de tolerància i d'obertura a la globalitat del món.

El projecte lingüístic del centre és un acord de la comunitat educativa imprescindible per tal d'assolir els objectius generals que ens plantejem:

- Millorar els resultats educatius.
- Millorar la cohesió social.
- Millora la gestió de centre.

És un document elaborat per una comissió representativa de la comunitat educativa que ha consensuat el seu contingut. Ha estat aprovat pel claustre de professors i presentat al consell escolar . L'equip directiu el farà públic si s'escau a la pàgina web de l'escola.

Tot això suposa:

1. Definir la llengua catalana com la llengua habitual i d'aprenentatge al centre.
2. Tenir en compte els resultats de l'anàlisi dels aspectes sociolingüístics i comunicatius del centre i el seu entorn i dels resultats d'aprenentatge dels alumnes en l'àmbit lingüístic.
3. Definir els objectius lingüístics i comunicatius que es volen aconseguir en el marc de la competència plurilingüe i pluricultural, considerant les activitats de totes les àrees curriculars, les lingüístiques i les no lingüístiques.

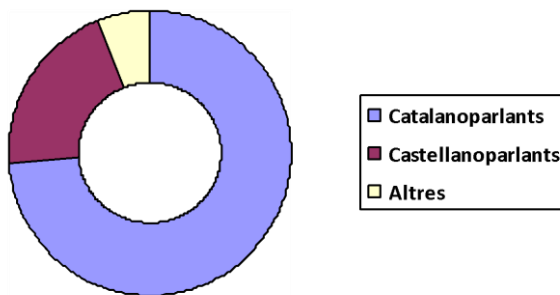
1. Context sociolingüístic

L'escola Alfred Potrony és una escola rural. Està situada a Térmens, un municipi situat a la comarca de la Noguera, amb una població al voltant dels 1660 habitants.

La majoria de la població és d'origen català, per tant és la llengua més parlada. Hi ha famílies provinents d'altres punts de l'estat espanyol, d'Àfrica, d'Amèrica i de l'Europa de l'Est.

1.1. Alumnat

Gairebé tot l'alumnat que assisteix a l'escola viu al poble, amb un percentatge baix d'immigrants, on la gran majoria dels/de les alumnes són de parla catalana. La composició lingüística de l'alumnat del nostre centre és la següent: 74% de catalanoparlants, 20% de castellanoparlants i 6% d'altres llengües

Els alumnes de parla castellana entenen i parlen la llengua catalana. En els casos d'alumnat nouvingut, aviat adquireix un nivell oral suficient per poder desenvolupar-se amb certa naturalitat en les tasques quotidianes, ja que la llengua d'ús habitual tant a l'escola com al poble és la llengua catalana.

1.2. Entorn

Les llengües presents al centre són el català, el castellà, l'anglès, el romanès, l'àrab, estones i alguna llengua africana. No obstant això, la llengua predominant és el català.

Tot el professorat i personal laboral, té com a llengua habitual el català.

Els monitors dels serveis escolars i de les activitats extraescolars parlen majoritàriament en català.

2. La llengua catalana, llengua vehicular i d'aprenentatge

2.1. El català, vehicle de comunicació i convivència

El català, com a llengua pròpia de Catalunya, ho és també de l'ensenyament, per tant, és la llengua vehicular de les diferents activitats d'ensenyament i aprenentatge del centre. La llengua catalana és l'eina de cohesió i integració entre totes les persones del centre i és el vehicle d'expressió de les diferents activitats acadèmiques.

Els rètols, cartells i murals, ambientació general de l'escola són en català; excepte els treballs específics que es realitzen en alguna altra llengua.

2.2. Llengua de relació amb famílies

Tot el professorat i el personal d'administració i serveis s'adrecen en català a les famílies, sempre que mostrin que entenen la llengua, si no és el cas, s'hi adrecen en castellà. Si tampoc entenen el castellà, es prenen les mesures oportunes per comunicar-nos, per exemple a través de la mestra d'anglès o buscant un traductor.

A l'inici de cada curs, l'escola entrega a les famílies un díptic amb la informació més rellevant, també disposa d'un bloc on es pot consultar la documentació i activitats referent al centre.

La resta d'informacions es comuniquen via correu electrònic.

2.3. Educació no formal i activitats extraescolars.

Tots els serveis del centre, tant l'acollida matinal, com el servei de menjador, així com les activitats extraescolars es realitzen en català, menys l'activitat d'anglès.

Existeixen al centre els mecanismes de coordinació oportuns per tal que els educadors de les activitats extraescolars coneguin i facin seves les orientacions i propostes del centre pel que fa al català com a llengua d'ús.

Les activitats extraescolars les gestiona l'AMPA i té en compte l'ús del català i altres llengües.

2.4. Els documents de centre

Els documents del centre estan en constant renovació i es redacten en la llengua vehicular. En tots els documents es té en compte la utilització d'un

llenguatge no sexista ni androcèntric. Es treballa transversalment el llenguatge no sexista en les àrees del currículum, ja que s'entén que la paraula és una eina de transformació.

3. Alumnat nouvingut

3.1 Pla d'acollida a l'alumnat nouvingut

Existeix un pla d'acollida on es recullen i sistematitzen la major part de les actuacions i les mesures organitzatives que s'han de posar en marxa per facilitar la incorporació de l'alumnat nouvingut. El centre ha establert mecanismes per a què aquest pla d'actuacions sigui compartit i aplicat per la major part del professorat.

La tutora, juntament amb la mestra d'educació especial és qui realitza la valoració de les necessitats que presenta l'alumne, proporcionant-li una atenció individualitzada, sense perdre el contacte amb la resta del grup classe.

Si l'alumne és d'educació infantil, s'incorpora a l'aula i es realitza immersió lingüística.

Si l'alumne és de l'etapa de primària, rep unes hores de suport prioritàriament per part de la mestra d'educació especial i no s'avalua l'àrea de llengua fins als dos anys d'escolarització.

3.2. Alumnat que desconeix les dues llengües oficials

La mestra d'Educació Especial disposa d'un recull de materials específics per aconseguir que aquest alumnat assoleixi un nivell bàsic tant en l'àmbit oral com escrit per poder comunicar-se amb certa normalitat. En un primer moment, es prioritzarà l'adquisició d'aquest aprenentatge lingüístic oral, però vetllant per a què l'alumne pugui seguir amb normalitat, com més aviat millor, el ritme de classe.

La CAD estudia el cas i estableix un horari de suport individual per aquest alumne, ja que el centre no disposa d'aula d'acollida.

3.3. Mediació lingüística (traducció i facilitació)

L'escola té coneixement del Servei de Traducció del Consell Comarcal de La Noguera. Si fos necessari s'utilitzaria aquest servei per fer arribar les

informacions necessàries a les famílies, ja sigui en les reunions d'inici de curs, tutories, etc.

4. Atenció de la diversitat

El centre disposa de la Comissió d'Atenció a la Diversitat (CAD), que defineix els mecanismes per atendre de manera eficaç i eficient la diversitat de l'escola, amb els recursos humans dels quals es disposa.

Implica que tot l'alumnat pugui participar i aprendre en els mateixos entorns escolars i obtingui una resposta ajustada a les seves singulars necessitats, programant els suports universals, adicional o intensiu segons les necessitats.

5. L'aprenentatge/ensenyament de la llengua catalana

5.1 Desplegament del currículum

La llengua catalana, segons la normativa vigent, ha de tenir la següent distribució horària:

Educació Infantil (3-6 anys): totes les àrees són impartides en llengua catalana.

Educació Primària, en tota l'etapa s'imparteixen 1536 hores en l'àmbit de llengües catalana i castellana.

5.2 Metodologia: llengua oral i llengua escrita

Els continguts de llengua es treballen simultàniament en les dues llengües oficials. S'organitzen en quatre racons que tenen com a punt de partida les dimensions del currículum.

Llengua oral:

L'objectiu és millorar les habilitats comunicatives i de comprensió orals de l'alumnat per a què pugui expressar fets, opinions i sentiments i participar activament a la societat.

La llengua oral es treballa habitualment en tots els cicles i en les diverses modalitats: entrevista, conversa, dramatització, argumentació... Tant en l'àmbit de llengües com en la resta d'àmbits.

Es duen a terme 1 sessió setmanal específica d'expressió i comprensió oral.

Llengua escrita:

L'ensenyament de la llengua escrita té com a objectiu formar lectors i escriptors competents. És un procés complex que cal abordar des de totes les àrees del currículum. Es planifiquen activitats de lectura i escriptura seqüenciades en funció del procés maduratiu i d'aprenentatge de l'alumne.

S'estableixen mecanismes de revisió per millorar cadascuna de les dues habilitats.

Els alumnes d'Educació Infantil s'inicien en l'escriptura en lletra de Pal, respectant sempre els ritmes individuals.

A cycle inicial se separa el treball de la llengua catalana i castellana. A partir de cycle mitjà es realitza de forma simultània.

Es realitzen 5 tallers de estratègies de comprensió lectora a cada curs de primària i una sessió d'expressió escrita amb mig grup setmanalment.

5.3 Materials didàctics per a l'aprenentatge.

El claustre considera que assolir un bon nivell d'expressió i comprensió en llengua catalana és responsabilitat del treball en totes les àrees i s'actua en conseqüència. S'utilitzen mecanismes adequats de seguiment i d'avaluació.

Els mestres seleccionen i confeccionen els materials didàctics tenint en compte el tractament de la primera i segona llengua i les dimensions que marca el currículum. El claustre es coordina per escollir el material complementari i poder fer un seguiment de tot el procés dels alumnes al llarg la seva escolarització.

5.4 L'avaluació del coneixement de la llengua.

L'avaluació és una part del procés d'ensenyament aprenentatge que serveix per responsabilitzar l'alumnat del seu propi aprenentatge. Existeixen indicadors i mecanismes de seguiment que faciliten l'avaluació de les competències relacionades amb la llengua. Aquests elements ens permeten reflexionar i prendre decisions en relació amb l'enfocament metodològic.

A primària, a inici i a final de curs, es passen unes proves d'avaluació interna d'expressió escrita i comprensió lectora (ACL, Pacbal) i velocitat lectora.

A infantil es passa una inicial a EI4 i EI5 de lectura i escriptura. I a finals de curs es passa a EI3, EI4 i EI5.

A segon es passen les proves diagnòstiques que són definides pel departament tot i que són avaluades internament.

A sisè de primària es passen les competències bàsiques que també són definides pel departament i que són avaluades externament.

Des de totes les àrees es procura tenir cura, a banda del contingut de la mateixa matèria, els aspectes de redacció: lèxic, gramàtica i ortografia i l'expressió (oral i escrit) en llengua catalana.

6. L'aprenentatge /ensenyament de la llengua castellana.

6.1 Desplegament del currículum

El tractament de la llengua castellana serà paral·lel al de la llengua catalana, establint criteris que permetin reforçar i no repetir els elements comuns entre les llengües

El centre assegura una distribució correcta i coherent de la llengua castellana al llarg de tota l'etapa cercant com a objectiu final adquirir les competències bàsiques de les dues llengües oficials.

6.2 Metodologia: llengua oral i escrita

Llengua oral

Es treballa la llengua oral en tots els cicles de primària. A l'educació infantil es treballa la llengua mitjançant: contes, cançons, poemes. A cicle inicial es fa una sessió setmanal d'expressió, a partir de cicle mitjà es dedica una sessió quinzenalment a la comprensió i expressió en llengua castellana.

Llengua escrita

S'inicia el treball de l'expressió escrita a cicle inicial a partir de l'expressió oral. A partir del cicle mitjà la llengua catalana i castellana es treballen simultàniament.

6.3 Materials didàctics per a l'aprenentatge.

(com al català)

Els projectes del nostre centre es realitzen un 30% en llengua castellana a CM i un 50% a CS. A CI realitzen activitats puntuals en castellà dins els projectes. A l'àrea de música s'introdueixen cançons en castellà i en altres llengües.

6.4 L'avaluació del coneixement de la llengua

El centre posa en funcionament un sistema d'avaluació interna i externa amb referència a l'avaluació del coneixement de la llengua, com hem explicat en l'apartat de català.

7. L'aprenentatge/ensenyament de la llengua anglesa.

L'alumnat en acabar l'etapa, ha de conèixer la llengua anglesa per tal d'esdevenir usuaris i aprenents capaços de comunicar-se i accedir al coneixement en un entorn pluricultural.

7.1 Desplegament del currículum

L'ensenyament de la llengua anglesa s'introdueix oralment a P3, se segueix el mètode Artigal. Els alumnes d'El realitzen dues sessions de 45 minuts a la setmana. I un cop per setmana realitzen algunes rutines amb cançons amb anglès.

A l'educació primària es realitzen tres sessions en llengua anglesa. I es realitzen algunes activitats puntuals dins els projectes de 6è.

Les sessions d'expressió plàstica es fa en llengua anglesa. A cicle superior es realitzen dues sessions de ciències en aquesta llengua.

Un total de 502 hores en llengua anglesa més els 30 minuts de lectura setmanals.

7.2 Metodologia: llengua oral, escrit

Llengua oral

En educació infantil donem especial èmfasi a la competència oral seguint una línia metodològica d'Artigal, on predomina l'ambient lúdic, dinàmic i comunicatiu (partint d'un conte i amb jocs, cançons, poemes i activitats manuals).

A primària es treballa específicament la producció, comprensió i interacció orals fent agrupaments de diversa tipologia: grups reduïts, treball per parelles, treball cooperatiu...

Al cicle inicial de primària s'introdueix la maleta viatgera fins al cicle mitjà, on cada setmana un alumne s'enduu a casa una maleta plena de llibres i materials didàctics i objectes de la cultura anglesa,(diners, bandera anglesa, joc de te...), que comparteix i treballa amb la família.

Cada curs es realitza l' "English Day" (cicle mitjà i superior) conjuntament amb les escoles de la comarca. En aquesta sortida està programat una obra de teatre i una gimcana relacionada amb aquesta i que comporta unes activitats abans, durant i després.

Llenguatge escrit

La maleta viatgera és el treball previ per a cicle superior poder introduir el llibre de lectura. Els alumnes llegeixen 1 o 2 llibres per curs en llengua anglesa i realitzen les activitats pertinents.

Es realitza l'activitat de Diary, s'inicia a 1r i la duen a terme fins a 6è, expliquen la seva experiència a partir de les emocions i el que estan treballant en aquell moment.

7.3 Materials didàctics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera

Per tal de donar coherència i continuïtat metodològica a la tria dels materials didàctics, es revisen periòdicament els llibres de text (són un recurs més i els tenim socialitzats) i els materials didàctics que es faran servir el curs següent segons les necessitats de l'alumnat. Es preveuen materials que serveixin per al reforç i també per l'ampliació dels coneixements. També es va elaborant, renovant i adaptant material periòdicament per part de la mestra d'anglès.

Els recursos tecnològics es fan servir tant per atendre a la diversitat, com per a millorar les competències d'ús del llenguatge oral i escrit.

S'utilitzen audiovisuals que combinen cançons, dibuixos animats i escenes de la vida real. Quan en tenim l'oportunitat, utilitzem recursos i jocs interactius per tal de treballar els continguts.

7.4 L'avaluació del coneixement de la llengua

El centre posa en funcionament un sistema d'avaluació interna i externa amb referència a l'avaluació del coneixement de la llengua anglesa.

A quart passem una prova d'avaluació interna sobre comprensió oral, escrita i expressió escrita amb correcció interna.

A 6è l'avaluació externa de les CCBB.

8. Continuïtat i coherència entre cicles i nivells

El centre disposa de documents (acords) que concreten aspectes didàctics i organitzatius. Les programacions i els criteris d'avaluació, els revisa conjuntament l'equip docent.

Hi ha una comissió de llengua (grup impulsor) formada per una persona de cada cicle, la coordinadora LIC i membres de l'equip directiu, es reuneix de forma periòdica (1 cop al mes) i té com a objectiu coordinar les accions metodològiques en relació amb les llengües.

Es realitzen coordinacions amb la llar d'infants (durant el primer trimestre) i amb el centre adscrit de secundària al juny i gener.

A partir del grup impulsor es prenen acords i es fan les coordinacions pertinents amb cicle o claustre.

9. Tractament integrat de les llengües i plurilingüisme.

9.1. Plurilingüisme al centre educatiu

La diversitat lingüística a l'aula es considera una riquesa que s'utilitzarà en la seva vessant educativa, i a la que s'atorgarà el màxim respecte, aprofitant sempre els alumnes i les famílies procedents d'altres països.

El centre disposa de material i recursos per treballar la multiculturalitat lingüística i la diversitat. Es procura incorporar les llengües de les famílies de l'escola en les diferents activitats i celebracions...

9.2 Aprenentatge integrat de continguts

Del 2016 al 2019 duem a terme el projecte de comunicació integrat AVANCEM (Ensenyament i Aprenentatge Integrat de les Llengües) que té com a finalitat dotar als nostres alumnes d'una competència plurilingüe.

A partir d'aquest projecte definim la línia d'escola en matèria de llengües, elaborem les seqüències didàctiques plurilingües i incorporem als projectes de medi activitats en les tres llengües.

Els projectes del nostre centre es realitzen un 70% en llengua catalana a CM i un 50% a CS. A CI es fan el 100%. Introduïm petites seqüències en anglès en els diferents projectes.

9.3 Projectes i programes plurilingües; activitats d'incentivació de l'ús de les llengües.

L'escola programa activitats específiques dins l'horari curricular amb totes les llengües, algunes de forma puntual i altres ja formem part de projectes que defineixen la línia de l'escola.

Projecte Aula Carles Capdevila: Les tecnologies de la informació i la comunicació ocupen un paper molt important en la nostra societat, de manera que la digitalització de la informació s'ha anat desenvolupant cada vegada més. En aquest context, l'escola crea l'aula tecnològica amb tres espais: ràdio, vídeo i edició digital (revista).

Teatre a l'escola: amb l'objectiu de potenciar les capacitats comunicatives en les diferents llengües. Cada any, fan una obra de teatre per curs: infantil i inicial en llengua catalana introduint algun diàleg en castellà. Cicle mitjà una en castellà i una altra en català i cicle superior anglès i català amb altres llengües de l'escola.

DENIP (Dia Escolar no violència i la Pau), cada curs es treballa una cançó amb una llengua diferent, normalment les llengües que tenim a l'escola i el dia de la no-violència i la pau fem una cantata amb les cançons dels diferents anys.

eTwinning des de l'àrea d'anglès es realitzen dues activitats a cicle superior que tenen com a objectiu promoure i facilitar l'ús de la llengua anglesa. L'activitat consisteix en l'intercanvi de treballs amb professorat i alumnes d'altres països d'Europa, mitjançant la plataforma eTwinning.

Temps de lectura diària té l'objectiu de: configurar actituds positives envers la lectura, fer néixer, incrementar o consolidar l'hàbit de la lectura, anar configurant les seves preferències lectores, ajudant-se de les recomanacions que els fan els companys i els mestres. escoltar amb interès el mestre i els companys quan llegeixen en veu alta, gaudir de l'estona que es comparteix al voltant de la lectura, participar en les converses que es generen a partir de les lectures i, particularment, millorar la competència lectora.

Assignem a l'horari 30 minuts de lectura diaris de 9:00 a 9:30, en aquest espai es treballa: lectura en veu alta, tècniques d'expressió oral, llegir per plaer, lectura expressiva per part del mestres i en les tres llengües que treballem a l'escola.

Altres activitats que fomenten l'ús de les tres llengües del centre:

- Recitals en diferents llengües en les festes.
- Participar en el certament de lectura en veu alta (català).
- Participar en "autors a les aules" (Català)
- Participació en concursos i tallers literaris.
- Activitats a la biblioteca de l'escola: contes en diferents llengües, club de lectura diferents nivells, recital de poemes...
- Apadrinament lector (català i castellà)
- Escolta'm (català)

10. El pla de formació de centre en temes lingüístics.

El curs escolar 1998-99 s'introdueix l'aprenentatge de la llengua anglesa a cicle inicial, una sessió setmanal, incidint en l'expressió i comprensió oral.

El curs 2003-2004 es va implantar l'ensenyament de la llengua anglesa a P5, dedicant-li una sessió setmanal.

El curs 2004-2005 ja es va implantar l'ensenyament de la llengua anglesa a P4, també una sessió setmanal.

Des d'aleshores s'ha anat ampliant progressivament, fins a assolir el temps de dedicació actual: dues sessions setmanals a l'educació infantil i tres sessions a la primària. El 2012-13 amb l'aprovació del PILE iniciem l'àrea d'expressió plàstica en anglès a CS però amb els anys s'ha fet extensible a tota la primària.

El curs 2016-17 introduïm dues sessions de "science" a cicle superior.

El centre també ofereix l'activitat d'anglès com activitat extraescolar des de fa molts anys, i hi participen alumnes de totes les edats.

Del 2016 al 2019 duem a terme el projecte de comunicació integrat AVANCEM (Ensenyament i Aprenentatge Integrat de les Llengües) que té com a finalitat dotar als nostres alumnes d'una competència plurilingüe.